

Aluehallitus 03.02.2025

Vastauksen antaminen valtuutettu Värmälän ja 21 muun valtuustoaloitteeseen valtuustoaloite tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Purmonen Elina
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessaan allekirjoittaneet ehdottavat, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteet, joissa määritellään muun muassa vanhus-, sota- ja siviiliveteraanien, eläkeläis-, vammais-, sairaus- ja työttömyysjärjestöjen mahdollisuus saada tiloja käyttöönsä maksutta.

Hyvinvointialueen palvelustrategiset tavoitteet tähtäävät kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa tehtävän tavoitteelliseen ja toimivaan yhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla tavoitellaan konkreettista muutosta väestön hyvinvoinnin ja terveydentilassa, pyritään kaventamaan alueellisia terveys – ja hyvinvointieroja sekä parantamaan väestön hyvinvoinnin edellytyksiä etenkin sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksiä kehittämällä (Aluevaltuusto 13.2.2024 § 4).

Alueellinen monialainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimii verkostomaisessa rakenteessa Länsi- Uudellamaalla. HYTE- verkosto kokoontuu säännöllisesti ja verkostossa on myös alueen järjestöjen edustus. Hyvinvointialue koordinoi verkostotyötä sekä tukee kuntia asiantuntemuksellaan monialaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteensovittamiseksi alueella.

Alueellista hyvinvointityötä tukee lisäksi hyvinvointijohtamisen tietotyökalu, joka tarjoaa niin kunnille kuin hyvinvointialueen toimijoille yhteisen näkymän alueen väestön hyvinvointiin. Hyvinvointitiedolla johtamisen kehittämiseksi on myös suunnitelma tietotyökalun jatkokehittämiseksi, siten, että se tukee paremmin väestön tarpeissa tapahtuvien muutosten ennakkointia.

Järjestämislain 7 §:n (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) mukaisesti hyvinvointialueen tulee tehdä yhteistyötä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on lain mukaan edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset kohdentuvat hyvinvointisuunnitelman mukaisiin painopisteisiin ja tavoitteisiin tukien tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöt voivat hakea yleisavustusta, kumppanuusavustusta tai kehittämisavustusta kohdentumaan toiminnastaan aiheutuviin kustannuksiin. Järjestöt voivat hakea hyvinvointialueen järjestöavustuksesta tukea myös vuokratukavustuksiinsa.

Tukevaisuus- ja kehittämislautakunta myönsi järjestöille toiminta-avustuksina vuodelle 2025 yhteensä 2,68 miljoonaa euroa. Osana avustuskokonaisuutta tuettiin merkittävässä määrin myös järjestöjen toimitilakustannuksia. Avustuksin tuetaan mm. matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa sekä järjestöjen toimintaa omissa toimitiloissaan tapahtuvia asiakaskohtaamisia, asukkaiden kotona annettavia järjestöpalveluja sekä verkossa järjestettäviä palveluja.

Hyvinvointialue tekee yhteistyötä järjestöjen kanssa myös toimitilasioissa. Osana sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilojen vuokrasopimusten siirtymistä kunnista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi muutamien järjestöjen vuokrasopimusten hallintaoikeus kunnasta hyvinvointialueelle. Kyseessä olevat vuokrasopimusten hallintaoikeudet siirtyivät Espoon kaupungilta (8 sopimusta). Lisäksi yksi (1) toimitilojen käyttöoikeussopimus siirtyi Kauniaisten kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialue päätti tukea näiden järjestöjen toimitilakustannuksia ns. välillisenä avustuksena, eikä hyvinvointialue peri vuokraa näiden kyseisten järjestöjen käytössä olevista toimitiloista vuoden 2025 aikana.

Järjestöjen toimitilaratkaisut olivat osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluja kuntien, järjestöjen ja HUS:n osallistuessa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin marraskuussa 2024. Neuvotteluiden tukemiseksi hyvinvointialue selvitti kuntien toimintakäytäntöjä järjestöjen toimitilojen tukemiseksi. Hyvinvointialueen kyselyn mukaan yhdeksän kymmenestä kunnasta tarjoaa järjestöjen käyttöön joko vastikkeettomia tai subventoituja toimitiloja. Osa kunnista on ottanut käyttöön HYTE-avustukset, liikunnan, kulttuurin ja yleisen kansalaistoiminnan avustusten ohella.

Järjestöjen toimitilojen tukemista selvitetään hyvinvointialueen tilakannan tarkastelun yhteydessä. Toimitiloja koskevat neuvottelut kuntien kanssa käydään vuosien 2025 ja 2026 aikana. Hyvinvointialueen tila- ja vuokrasopimuskantaa tarkastellaan lähivuosien aikana osana kuntien kanssa käytäviä neuvotteluja ja arvioidaan nykyisen tilakannan mahdollista hyödyntämistä järjestöjen käyttöön.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Värmälä ja 21 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi. Valtuustoaloitteessaan allekirjoittajat esittävät, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteet, joissa määritellään muun muassa vanhus-, sota- ja siviiliveteraanien, eläkeläis-, vammais-, sairaus- ja työttömyysjärjestöjen mahdollisuus saada tiloja käyttöönsä maksutta.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Värmälän valtuustoaloite: Valtuustoaloite tilojen kuntalaiskäytön ja hyte-järjestöjen tarvitsemien tilojen käytön periaatteiden laatimiseksi / Ledamot Värmäläs fullmäktigemotion: Motion för att fastställa principer för invånares användning av lokaler samt för användningen av lokaler som behövs av organisationer som verkar för att främja välfärd och hälsa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria